КОМП'ЮТЕРНА ОБРОБКА ЗОБРАЖЕНЬ

Digital Image Processing - DIP

2020 / 2021 навчальний рік

МОДУЛЬ 4. Морфологічні перетворення

- 4.1. Математична морфологія
- 4.2. Бінарні логічні операції.
- 4.3. Морфологічні операції з бінарними зображеннями

4.1. Математична морфологія

Математична морфологія

Математична морфологія - теорія і техніка аналізу і обробки геометричних структур.

Мета математичної морфології - аналіз зображення з точки зору форми.

Методи математичної морфології передбачають виконання перетворень, що змінюють форму об'єктів, які містяться на зображенні.

Математична морфологія заснована на <u>теорії</u> множин, топології і випадкових функціях.

Морфологія.

Застосовується при обробці цифрових зображень, але також може бути застосована до графів, полігональної сітки, стереометрії і багатьох інших просторових структур.

Дозволяє виділити

- геометричні параметри об'єктів;
- динамічні характеристики;
- семантику.

Морфологія.

Операції математичної морфології можуть виконуватися над кольоровими, чорно-білими (бінарними) зображеннями і зображеннями у відтінках сірого. Для цих трьох випадків формально вони визначаються по-різному.

В основі базових операцій математичної морфології для бінарних зображень лежать операції з теорії множин.

Бінарна морфологія.

Бінарне зображення представляється у вигляді упорядкованого набору (впорядкованої множини) чорно-білих пікселів (0 і 1).

Область зображення - деяка підмножина точок зображення.

Кожна операція бінарної морфології - деяке перетворення цієї множини.

Вихідні дані:

I - бінарне зображення;

 $\boldsymbol{B}$ -певний структурний елемент.

Результат $\hat{I}$ операції — також бінарне зображення.

Бінарна зображення. Визначення

$$I = \{p(x,y) \colon 0 \le x \le W, 0 \le y \le H\}$$
 W - ширина зображення H - висота зображення $I = \{I(i,j) \colon 0 \le i \le N-1, 0 \le j \le M-1\}$ N - розмір зображення (пікселів) у висоту M - розмір зображення (пікселів) у ширину

Геометричні параметри Площа бінарного зображення

$$S = \sum_{i=0}^{N-1} \sum_{j=0}^{M-1} I(i,j)$$

S - кількість пікселів == 1

Координати центру мас (тяжіння)

$$i_{c} = \sum_{i=0}^{N-1} \sum_{j=0}^{M-1} iI(i,j)/S$$

$$j_{c} = \sum_{i=0}^{N-1} \sum_{j=0}^{M-1} jI(i,j)/S$$

Бінарна зображення. Логічні операції

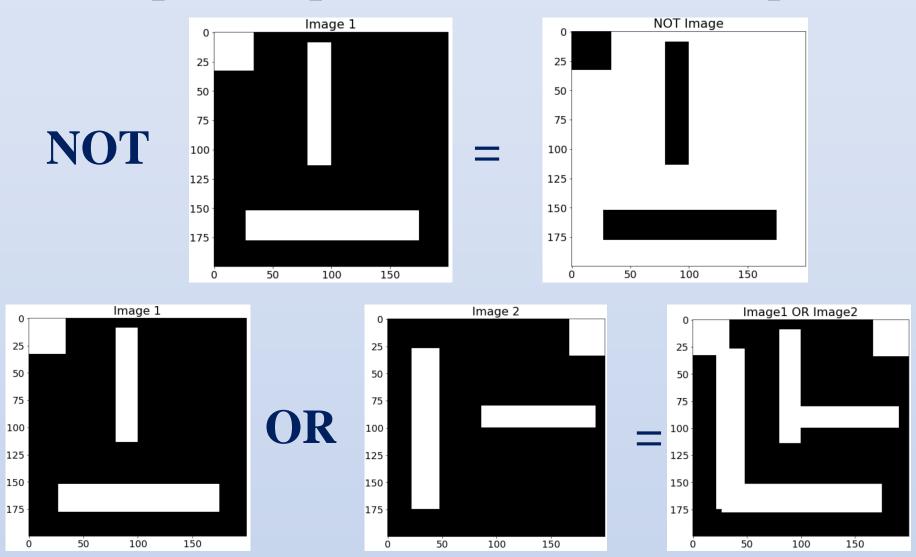
Логічні операції виконуються для вирішення завдання виявлення об'єктів на зображенні і розпізнавання образів. !!! Двомісні операції: беруть участь два зображення A, B. Результат – зображення C.

AND
$$C = \{A_{i,j} \land B_{i,j} : 0 \le i \le N-1, 0 \le j \le M-1\}$$

OR
 $C = \{A_{i,j} \lor B_{i,j} : 0 \le i \le N-1, 0 \le j \le M-1\}$

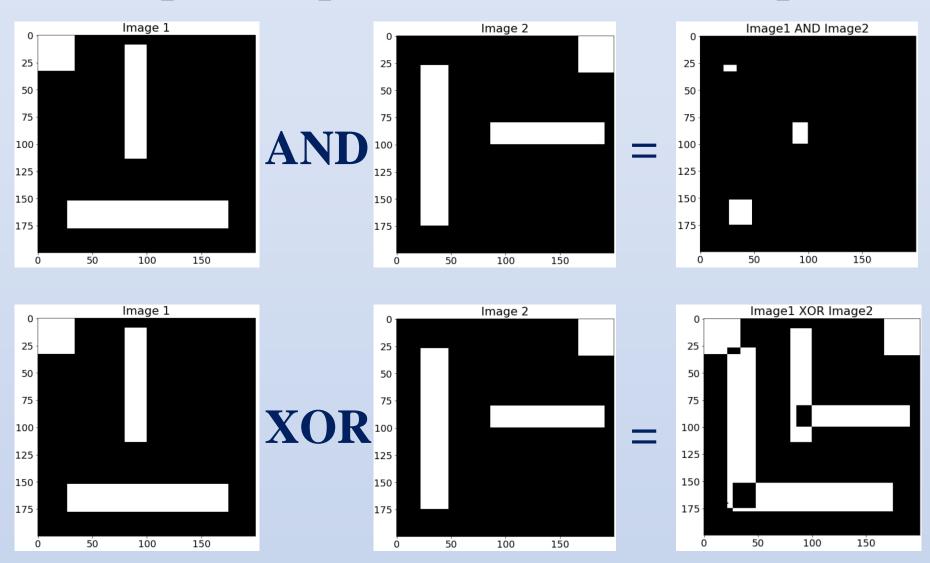
XOR
 $C = \{A_{i,j} \oplus B_{i,j} : 0 \le i \le N-1, 0 \le j \le M-1\}$

Бінарна зображення. Логічні операції

Мод.4.2.

Бінарна зображення. Логічні операції

Мод.4.2.

Рекомендована ЛІТЕРАТУРА

- Вовк С.М., Гнатушенко В.В., Бондаренко М.В. Методи обробки зображень та комп'ютерний зір: навчальний посібник. Д.: Ліра, 2016 148 с.
- **Красильников Н.Н.** Цифровая обработка 2D- и 3D-изображений: учеб.пособие.- СПб.: БХВ-Петербург, 2011.- 608 с.: ил.
- Гонсалес Р.С., Вудс Р.Э. Цифровая обработка изображений. М.: Техносфера, 2005. -1070 с.
- Визильтер Ю.В., Желтов С.Ю. и др. Обработка и анализ зображений в задачах машинного зрения.-М.: Физматкнига, 2010.-672 с.

Рекомендована ЛІТЕРАТУРА

- Ватолин Д., Ратушняк А., Смирнов М., Юкин В. Методы сжатия данных. Устройство архиваторов, сжатие изображений и видео. М.: ДИАЛОГ-МИФИ, 2002. 384 с.
- **Творошенко І.С.** Конспект лекцій з дисципліни «Цифрова обробка зображень» / І.С.Творошенко : І.С. Творошенко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 75 с.
- Методи компьютерной обработки изображений: Учебное пособие для ВУЗов/ Под ред.: Сойфер В.А.. 2-е изд., испр. М.: Физматлит, 2003. 780 с.
- Фисенко В.Т., Фисенко Т.Ю. Компьютерная обработка и распознавание изображений: учеб. пособие. СПб: СПбГУ ИТМО, 2008. 192 с.

Додаткова ЛІТЕРАТУРА

- **Грузман И.С.**, Киричук В.С. Цифровая обработка зображений в информационных системах. Новосибирск: Изд-во НГУ, 2002. 352 с.: ил.
- Solomon C., Breckon T. Fundamentals of Digital Image Processing. Willey-Blackwell, 2011 344 p.
- Павлидис Т. Алгоритмы машинной графики и обработки изображений: Пер. с англ. М.: Радио и связь, 1986. 400 с.
- **Яншин В. В.**, Калинин Г. А. Обработка изображений на языке Си для IBM РС: Алгоритмы и программы. М.: Мир, 1994. 240 с.

Інформаційні ресурси

- Компьютерная обработка изображений. Конспект лекций. http://aco.ifmo.ru/el_books/image_processing/
- Цифрова обробка зображень [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт / НТУУ «КПІ»; уклад.: В. С. Лазебний, П. В. Попович. Електронні текстові дані (1 файл: 1,41 Мбайт). Київ: НТУУ «КПІ», 2016. 73 с. https://ela.kpi.ua/handle/123456789/21035
- https://www.youtube.com/watch?v=CZ99Q0DQq3Y
- https://www.youtube.com/watch?v=FKTLW8GAdu4

The END Modulo 4. Topic 1